

POST MORTUM

POST MORTUM

Johan van Doorn

Eerder verschenen

Het akelige meisje en andere verhalen

Onschuldig

Verknipt

Amber

Nachtbus verhalen

Auteur: Johan van Doorn
Omslagontwerp: Johan van Doorn
Jaar: 2025
Uitgever: Bookmundo

Niets uit de uitgave mag verveelvoudigd worden en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder uitdrukkelijke toestemming van de auteur

Eerste druk 2025

ISBN: 9789403849201

Voorwoord.

Dit voorwoord schrijf ik omdat ik in dit boek teruggrijp naar de, voor mij en veel van mijn leeftijdgenoten, rustiger tijden van de zestigerjaren van de vorige eeuw.

Die tijd waar bloemetjesbehang nog als mooi werd beschouwd en men nog aan de keukentafel een spelletje kaart speelde met de hele familie. Het was ook de tijd dat werkweken vaak gewoon zes dagen telden.

Ik kreeg het idee voor de eerste aanzet van dit verhaal toen ik mij afvroeg waar vroeger toch al die onbestelbare post bleef.

Achteraf viel het best mee om dat uit te zoeken. Google staat altijd paraat voor de zoekenden der aarde. En toen ik er, tijdens mijn zoekwerk, achter kwam dat een deel van die onbestelbare post domweg vernietigd werd kwam het idee naar boven drijven om een verhaal te schrijven over een poststuk wat juist niet vernietigd werd. En wat zou dat dan voor poststuk geweest kunnen zijn?

In de meeste grotere postkantoren was destijds naast de sorteerafdeling, ook nog een kleine ruimte die bekend stond als de afdeling onbestelbaar. Daar werden poststukken, waarvan naast de geadresseerde ook de afzender onbekend was, apart gehouden om naar het hoofdpostkantoor in Den Haag te worden gestuurd. In een speciale afdeling werden die poststukken daar geopend om door de inhoud alsnog de afzender of geadresseerde te achterhalen. Als ook dat niet lukte werden die poststukken vernietigd.

De echt zwaar beschadigde van deze poststukken werden niet naar Den Haag gestuurd ter extra controle, maar al gelijk aangemerkt als 'TER Vernietiging'. Voor deze poststukken waren aparte kratten aanwezig die er soms maanden verzegeld bleven staan.

POST MORTUM

PROLOOG

De achterdeur in het steegje achter het postkantoor zat niet eens op slot. Het kleine koevoetje wat ze meegenomen had van huis had ze niet eens hoeven gebruiken. En nu sloop ze tussen de kratten en dozen door. In haar linkerhand hield zij een bundeltje, bij elkaar gehouden met een touwtje kruislings er omheen geknoopt. Tussen dat touwtje zat ook een etuitje met drie pennen. Dit was voor haar de laatste kans het bundeltje kwijt te raken. Zelf kon ze het niet vernietigen. Ze had het geprobeerd, maar haar angst en de verslaving waren te sterk. Nu zocht ze, alleen gekleed in een versleten halflange rok met daaroverheen een al even oud vodderig vaalgroen gekleurd bloesje met voedselvlekken, haar weg in het duister op zoek naar de kratten waarvan de inhoud bestemd was om vernietigd te worden. Het artikel in de zaterdag editie van de Volkskrant had haar op het idee gebracht. Ze lichtte zichzelf bij met een ouderwets knijpkatje. Het zoemende geluid van het zo nu en dan indrukken van het handvat sneed door de stilte, maar ze verwachtte niet dat iemand dat zou horen. Niet in de kerstnacht. Ze rilde van de kou, maar het bundeltje voelde warm en vertrouwd aan in haar hand.

Ze was al bijna zover om het op te geven toen zij in een aparte hoek vond wat ze zocht. In het licht van haar knijpkatje zag ze drie kratten voorzien van een opgeniet stuk papier met een opschrift in rode letters. 'TER VERNIETIGING'. Ze stopte het bundeltje tussen de band van haar rok en probeerde met één hand het deksel van één van de kratten te openen, terwijl ze met haar rechterhand licht maakte. Het deksel zat muurvast. Ze zag dat over het deksel van de krat een stuk gevlochten ijzerdraad zat. Bij de volgende krat zat het ijzerdraad wat losser. Ze schoof het van de deksel af. De deksel ging

moeiteloos open. Ze scheen in de krat. Half leeg, de poststukken inderdaad vochtig en zwaar beschadigt.

Ze duwde het bundeltje tussen de losse brieven en kaarten. En legde het deksel er weer op. Het ijzerdraad liet ze loshangen. Ze merkte niet toen ze wegliep dat ze met haar rok bleef haken achter het stuk papier. Achter haar viel het papier op de grond en schoof half onder de krat. Bij de deur liet ze haar knijpkat vallen, maar zonder er naar te zoeken holde ze ademloos naar haar fiets en reed weg. Ze trapte zo hard ze kon. Ze wilde zo snel mogelijk zo ver mogelijk weggkomen. Bij het oversteken van het tweede kruispunt werd ze geschept door een vrachtwagen. Ze was op slag dood.

<1>

WEEK EEN (zaterdag)

1.

Bram Vlieger was naar de buitenwereld toe een ietwat teruggetrokken, maar verder aardige man. Echte vrienden had hij niet, maar aan de andere kant had hij ook geen vijanden. Hij was, met zijn 52 jaar, al bijna 35 jaar werkzaam op een groot postkantoor in de tijd dat brieven en kaarten nog het belangrijkste communicatiemiddel waren. Hij was als 17 jarige begonnen als jongste bediende en was al snel opgeklommen tot postbode. En na bijna 12 jaar als postbode te hebben rondgereden had hij gesolliciteerd op zijn huidige baan als sorteerder. Soms miste hij het rondbrengen van de post waarbij bijna iedereen hem kende en hem gedag zei nog wel eens, maar het kon vooral hoogzomer of in de winter redelijk zwaar zijn.

De meeste van zijn collega's gingen na het werk wel eens voor een paar uurtjes naar een café in de buurt, maar Bram ging hoogstzelden mee. Hij was liever thuis bezig met zijn verzameling.

In die tijd ging zo goed als iedereen nog op de fiets naar zijn werk. En dat werk was dan ook meestal in het eigen dorp of stad.

Die tijd dat er al televisie was, maar de uitzendingen beperkt waren tot een paar uur per avond. Het was ook die tijd dat mensen nog tijd hadden voor een eenvoudige hobby als een verzameling. Postzegels bijvoorbeeld of, zoals in het geval van Bram, eerstedag-enveloppen. Een eerstedag-envelop is een poststuk waarop behalve de postzegel ook een speciaal stempel staat met de

woorden 'eerste dag van uitgifte'. Verder staat op de envelop een afbeelding of illustratie over het onderwerp of thema van de postzegel.

Hij was niet zo'n verzamelaar die zich elke avond terugtrok in bijvoorbeeld een kamertje op zolder en daar vol liefde naar zijn of haar verzameling keek. Zo iemand die soms een miniatuur beertje of misschien een suikerzakje of een postzegel, voorzichtig met een pincet oppakt, van alle kanten bekijkt en daarna weer terugplaats op de plank of in een album.

Bram was niet zo rijk en had dan ook maar een kleine en niet erg belangrijke verzameling die gewoon in de woonkamer in het bergmeubel stond. En hij was zeker niet zo fanatiek dat hij er zijn laatste geld aan uitgaf.

Hij had verder niet veel ambities en was best tevreden met zijn baan. Het was simpel werk waarbij hij vaak tijd genoeg had om in gedachten met zijn kleine verzameling bezig te zijn.

Zijn twee jaar jongere vrouw Martha viel nog het best te omschrijven als een soort moederfiguur met een overdreven beschermingsdrang. Haar enige zorg was het hem naar de zin te maken en daarvoor hoefde ze hem meestal alleen maar met rust te laten.

Kinderen hadden ze niet gekregen en het kleine verdriet wat zij daar in de eerste tien jaren van haar huwelijk had gehad, was weggeëbd in een vaag gemis. En ook zij had dan ook alle tijd om haar verzameling poppen te bemoederen. Ook al een heel kleine verzameling. Eigenlijk kon je ook dat geen echte hobby noemen. Al met al leefden de Vliegers een rustig en kalm voortkabbelend leventje.

Waarmee alles gezegd zou zijn als nu net niet dat ene dingetje op het postkantoor fout was gegaan.

De dag dat de wereld voor Bram veranderde begon als elke andere laatste dag van de werkweek. Er werd toen nog bij de meeste bedrijven gewoon op zaterdag gewerkt en zeker bij de post. Het sorteren van de brieven en kaarten voor de maandagbezorging, en bij sommige speciale poststukken zelfs op zondag, moest natuurlijk gewoon doorgaan.

Aan het eind van die bewuste dag kwam Leeftang, zijn chef, bij Bram aan zijn tafel staan en vroeg of hij misschien zin had een paar uurtjes extra te draaien om een speciaal sorteerklusje in de afdeling onbestelbaar af te ronden.

Dat was op zich niets bijzonders. Het kwam wel vaker voor dat een partijtje onbestelbare poststukken, om welke reden dan ook, extra moest worden nagekeken. Voor Bram was het een buitenkansje. Wat extra geld konden zij thuis altijd gebruiken.

Bram fietste na de gewone uren even naar huis om een hapje te eten en was om half acht weer terug bij de post, zoals ze het noemden. Martha had nog even gauw koffie voor hem gezet om mee te nemen en zelfs nog een paar boterhammen met kaas voor hem klaargemaakt.

Als hij maar gelukkig was, dan was zij het ook. Als ze had geweten wat er die avond en de daarop volgende weken zou gebeuren had ze hem proberen tegen te houden.

<2>

WEEK EEN (Zaterdagavond)

1.

Leeflang had gevraagd of Bram hulp nodig had, maar Bram had aangegeven dat hij het wel alleen aankon. Het geld dat normaal aan de uitzendkrachten werd uitgegeven, kon hij zelf beter gebruiken.,

Hij had de opdracht gekregen een paar van de 'Ter Vernietiging' kratten nog even na te kijken en indien nodig te verzegelen. Het was echt heel stil op het postkantoor toen Bram de deur opende met de sleutel die hij van zijn chef had gekregen en hij was blij dat in ieder geval de centrale verwarming aan stond. Het ritje door het heldere, maar gure koude weer had hem er weer aan doen denken dat hij blij was dat hij niet langer de post hoefde rond te brengen.

Hij deed de lichten aan en gooide zijn jas over één van de stoelen nadat hij zijn tas op een van de sorteertafels had gezet. Hij haalde vast zijn thermoskan met koffie er uit en zette het naast zijn broodtrommel. Hij moest nog even zoeken naar een steekwagen die niet in gebruik was. Het karretje voor zich uitduwend ging hij zachtjes fluitend naar de afdeling onbestelbaar.

Zoals gewoonlijk was het daar flink koud omdat daar geen verwarming was en bovendien was het er vooral donker.

Dit vond hij altijd het meest vervelende gedeelte. Als er een uitzendkracht bij was liet hij die altijd de kratten ophalen. Maar ja, als hij alleen was hoorde dat werk er nu eenmaal bij. Hij dacht bij zichzelf dat hij dat ophalen beter had kunnen doen voor hij naar huis was gefietst. Toen was tenslotte nog niet iedereen naar huis gegaan.

Hij realiseerde zich dat hij liep te fluiten en omdat hij ergens gelezen had dat mensen die bang in het donker zijn altijd gaan fluiten, stopte hij er abrupt mee. Het leek hier wel veel kouder dan normaal toen hij wat nerveus naar de lichtknop tastte.

Een voor een gingen een aantal van de stoffige Tl-buizen aan het plafond aan. Meer dan de helft produceerden zo weinig licht dat ze er net zo goed niet hadden kunnen zitten. Het was allang bekend bij de leiding dat de verlichting in deze afdeling aan vervanging en gewoon aan onderhoud toe was, maar het had schijnbaar weinig prioriteit. Het vage licht maakte hem in ieder geval niet geruster. Door alle schaduwen en de pikdonkere delen tussen de kratten, zakken en kisten was het naar zijn idee juist nog griezeliger geworden.

Ongemerkt was hij weer gaan fluiten. In de hoek waar de kratten die vernietigd moesten worden stonden, zag hij dat één ervan geen opschrift had. Bovendien zag hij van dichtbij ook gelijk dat de verzegeldraad er af lag. Onder de krat zag hij een stuk papier liggen en toen hij het opraapte herkende hij de rode letters.

Nog een geluk dat ik hier naar toe gestuurd ben: Mopperde hij in gedachten.

De andere twee kratten waren nestjes verzegeld en voorzien van het opschrift Ter Vernietiging, dus die liet hij staan. De derde krat zette hij op de steekwagen. Hij slaakte, zonder zich er van bewust te zijn, een zucht van verlichting toen hij de deur van de schemerdonkere afdeling achter zich dicht deed.

Bij zijn tafel angekommen probeerde hij het deksel van de kist te halen, maar het ding leek klem te zitten. Meestal lagen die deksels er los op en dienden alleen maar voor het transport en om het stapelen makkelijk te maken. Na een paar keer proberen met een schroevendraaier om een opening te forceren gaf hij het op en liep naar de toiletruimte.

Toen hij terugkwam, zijn natte handen aan zijn zakdoek afvegend, omdat voor de zoveelste keer de handdoekautomaat leeg was, zag hij dat zijn werk met de schroevendraaier schijnbaar toch resultaat gehad had.

Een van de hoeken van het deksel stond iets omhoog. Hij probeerde voorzichtig het deksel op te lichten. Zonder enige moeite kwam het deze keer omhoog. Hij liet het deksel weer vallen en het viel weer naadloos op zijn plaats. Hij was bang dat hij weer opnieuw moest gaan knoeien om het ding open te krijgen, maar het deksel kwam deze keer zonder problemen los. Hij zette het tegen de krat en bekeek de inhoud. Zo te zien was alles zwaar beschadigd of vochtig.

Hij schonk een beker koffie in, nam een broodje kaas en boog zich voorover om zijn beker koffie te pakken. De verhoogde bureaustoel rolde opzij tegen de kist aan. Een van de zijanten bleek los te zitten en viel open. Een deel van de inhoud verspreide zich over de vloer. Zuchtend liet hij zich op zijn hurken zakken, duwde de zijkant weer op zijn plaats en klikte de haakjes aan de binnenkant vast. Hij begon de vochtige en beschadigde brieven en kaarten vluchtig na te kijken en gooide ze daarna terug in de krat. Hij had al een groot deel van de stapel losse poststukken weer in de krat toen hij opeens verstarde.

In zijn hand hield hij een met een touwtje samengebonden bundeltje waarvan de bovenste een ongeadresseerde eerstedag-envelop was. Hij herkende de postzegel. Een serie van een paar jaar geleden met het stempel 'Eerste dag van uitgifte' eronder. Zijn handen trilden toen hij het stapeltje omhoog hield om het beter te kunnen bekijken. Aan de achterkant zat tussen het touwtje een zwart, leren pennenetuitje. Toen hij het lipje optilde zag hij drie dunne balpennen met gekleurde doppen. Blauw, zwart en rood. Hij maakte voorzichtig het touwtje los, schoof het iets opzij en liet de enveloppen, een beetje zenuwachtig van verwachting, langs zijn duim en vingers glijden.

Ze waren allemaal gelijk. En allemaal voorzien van een postzegel. Dit was de droom van elke verzamelaar. Zomaar een stapeltje ongeadresseerde eerstedag-enveloppen.

Ongewild keek hij schichtig om zich heen. Hij was uiteraard nog steeds alleen. Zijn ogen werden naar het thema getrokken. Hij herkende het niet. Een kruis omwikkeld met aronskelken met de woorden in gotische letters 'Overlijden van'. Vooral de stippeltjes intrigeerden hem. Hij bond het touwtje weer vast en legde het stapeltje op de sorteertafel. Hij probeerde zijn adem rustig te krijgen.

Zijn gedachten buitelden over elkaar. *Wat nu? Kon hij deze gewoon houden en mee naar huis nemen? Die gedachte maakte hem nerveus. Hij had in zijn hele leven nog nooit iets gestolen. Zelfs het gevonden briefje van twee gulden vijftig had hij als kind al netjes aan een agent afgegeven. Toen hij het aan zijn moeder vertelde had die hem als beloning een gulden gegeven uit haar huishoudpotje. Zomaar.*

Aan de andere kant, niemand wist dat ze hier in deze kist zaten. Alleen diegene die ze in de bus gegooid had. Die laatste gedachte drong zich plotseling aan hem op. Hij probeerde zich iemand voor te stellen die met opzet een aantal netjes gebundelde ongeadresseerde 'eerstedag-enveloppen' met een etuitje met pennen in een brievenbus stopte.

De sorteerder die al deze post als onbestelbaar had aangemerkt en in de krat had gegooid moest dit bundeltje over het hoofd gezien hebben. Hij bleef naar het stapeltje kijken. "Hoeveel zijn het er?" Hij stelde de vraag hardop. Hij schrok op. Hij moest een beslissing nemen.

Het beste zou zijn om het bundeltje aan de chef te geven en die het maar uit laten zoeken. Maar dat kon maandag pas en als hij het bundeltje op het bureau van de chef legde en die kwam maandag, zoals wel vaker gebeurde wat later op de post, kon de schoonmaker de enveloppen misschien wel meenemen. Of nog erger...weggooien.

Ongemerkt had hij het bundeltje weer opgepakt. Het gaf een fijn vertrouwd gevoel. Hij wist opeens wat hij moest doen. *Ik neem het mee naar huis en maandagmorgen kan ik het dan weer afgeven bij de chef.* In gedachten veranderde hij het woordje *kan* in *zal*. Opnieuw liet hij de hoek van de enveloppen langs zijn vingers ritselen. Hij voelde iets prikken en zag een klein sneetje in zijn duim waar een klein druppeltje bloed uit kwam. Met zijn duim in zijn mond keek hij naar het bundeltje in zijn linkerhand. Even dacht hij wat roods te zien op het bundeltje en knipperde met zijn ogen. Hij keek nog eens goed, het bundeltje om en om draaiend, maar zag niets. Hij haalde zijn schouders op en stopte met een vreemd gevoel het bundeltje in zijn tas.

Hij stopte zo snel mogelijk, zonder er echt naar te kijken, de overgebleven bundeltjes en losse brieven terug in de krat. Zijn rug en zijn handen gingen zeer doen en pas bij het laatste stapeltje merkte hij dat zijn duim weer een beetje was gaan bloeden. Hij draaide zijn zakdoek om zijn hand. Hij niette het stuk papier met 'TER Vernietiging' weer op de krat en verzegelde de krat met de voorgeschreven vier loodjes. Daarna bracht hij de krat zo snel mogelijk terug naar de afdeling onbestelbaar. Met een zucht van verlichting zette hij de krat bij de andere twee.

Na het steekkarretje te hebben weggebracht stopte hij zijn overgebleven brood en de thermoskan met koffie in zijn tas en verliet het postkantoor.

Buiten was de heldere avond omgeslagen van een open sterrennacht naar een donker bewolkte hemel en de eerste kille regendruppels sloegen in zijn gezicht toen hij op zijn fiets stapte. De nacht leek opeens veel donkerder dan normaal. Na nog geen honderd meter was hij doornat.

<3>

Week twee (maandag)

1.

Zaterdagavond voelde hij zich ziek en was bijna gelijk toen hij thuiskwam naar bed gegaan. De hele zondag en zondagnacht had hij zich beroerd gevoeld en geen oog dicht gedaan. Maandagmorgen lag hij met dik negenendertig graden in bed. Zijn vrouw redderde om hem heen. De hele zondag had zij hem voorzien van drankjes en voedsel. Op een of andere manier was hem dat mateloos gaan irriteren. Normaal voelde hij zich altijd blij met de liefdevolle aandacht van zijn eega. Deze keer echter wilde hij liever dat ze hem met rust liet.

Hij wist niet waarom, maar hij had haar ook nog niets verteld over zijn vondst. Het liefst zou hij nog een keer naar de enveloppen kijken. *Ze even vasthouden en door zijn vingers laten glijden.* Hij had zich zelfs een ogenblik afgevraagd hoe ze zouden ruiken. De gedachte gaf hem een vreemd opgejaagd gevoel.

Hij had zijn tas, nadat hij de thermostaatkan en zijn broodtrommel in de keuken op het aanrecht had gezet, zaterdagavond ook al mee naar boven genomen. Dat was ook al iets wat hij nog nooit eerder had gedaan. Normaal liet hij zijn tas altijd in de keuken staan op het krukje naast de koelkast. En terwijl hij dat best zelf had gekund had hij Martha vanmorgen om zeven uur naar de post laten bellen om hem ziek te melden.

Hij keek naar de stoel waar hij zijn tas zaterdagavond op had gezet en zag tot zijn schrik dat hij openstond. Hij scharrelde zo snel mogelijk zijn bed uit en

naar zijn tas. Hij slaakte een zucht van verlichting toen hij zag dat het tussenvak nog gesloten was. Het bundeltje zat nog op dezelfde plaats. Hij ritste het vak weer dicht en nam de tas mee naar zijn kant van het bed.

Hij schrok van de stem van zijn vrouw en viel bijna van de rand van de matras waar hij op was gaan zitten met de tas op zijn schoot.

“Wat doe jij uit je bed, je was ziek weet je wel!”

Ze boog zich over hem heen, gaf hem een kus op zijn voorhoofd en reikte naar de tas.

“Blijf af!” Hij schrok van zijn eigen stem. Ze trok haar hand terug en keek hem verbaasd en een beetje geschrokken aan. Hij haalde diep adem en probeerde zo gewoon mogelijk te zeggen: “Ik zet hem zelf wel terug, dank je wel.” Maar zijn stem klonk nog steeds hard en bijna kil.

Ze leek iets te willen zeggen, maar ze legde alleen even een hand op zijn schouder.

“Ga maar even lekker liggen, schat.” Haar stem was niet helemaal vast. Ze gaf hem, wat beverig, nog een kus op zijn voorhoofd en liep de slaapkamer uit. Hij hoorde haar voetstappen op de trap.

Ook toen Martha de kamer uit was zat Bram nog steeds met de tas op zijn schoot op de rand van het bed. Hij rilde, maar dat was niet van de koorts. Hij verloor elk gevoel van tijd. De gedachten aan het bundeltje bleven door zijn hoofd rondzingen. De klop op de deur liet hem opschrikken. Onbewust omklemde hij de tas nog steviger en drukte hem, heen en weer wiegend, tegen zich aan.

“Gaat het weer een beetje, lieverd?”

Klonk het aan de andere kant van de deur. Hij schrok op en voelde weer die woede opkomen. *Die stomme trut had nog nooit aangeklopt, waarom liet ze hem niet gewoon met rust?*

De klok boven de deur, waarom wist hij niet maar hij had opeens een hekel aan dat ding, liet kwart over negen zien. *Dat kan toch niet? Zat hij hier al bijna twee uur?* Hij schrok opnieuw van haar stem aan de ander kant van de deur.

“Schat, gaat het?”

“Jawel hoor.” Hij liet langzaam, bijna met tegenzin zijn armen verslappen.

“Prima. Ik kom zo naar beneden.”

Opnieuw hoorde hij haar voetstappen de trap afgaan. Hij verbaasde zich een beetje over zijn zucht van verlichting. *Wat is er met mij aan de hand? Kwam dit nu echt door het feit dat hij zich schuldig voelde over het meenemen van die enveloppen?* Hij nam zich voor om morgenochtend gelijk zijn chef te bellen en te vragen of die misschien even langs kon komen om de enveloppen op te halen. Hij durfde zijn collega die twee straten verderop woonde niet te bellen en ze mee te geven. *Die rotzak zou ze misschien wel zelf houden.* Hij begreep ook niet waar die laatste gedachte opeens vandaan kwam. Hij en Joop konden best met elkaar opschieten. *Je kon ze geen vrienden noemen, maar...* Zijn chef dus bellen. *Maar dan ben ik ze kwijt!* De gedachte sneed als een mes door hem heen. Als een van zijn collega's hem op dat ogenblik had kunnen zien zou die zeker vreemd verbaasd gestaan hebben. Een zenuwachtige en langzaam heen en weer wiegende man in een blauw geblokte pyjama. Verbeten grijnzend, met op zijn schoot een vale lichtbruine tas die hij strak in zijn armen hield.

Hij merkte opeens dat hij de tas had opengemaakt en het bundeltje in zijn hand had.

Misschien had hij hier wel een fortuin in handen! Misschien was dit wel zijn beloning voor alle ellende die hij gedragen had sinds hij getrouwd was. Misschien... Abrupt stopte hij de gang die zijn gedachten volgden. *Dit was idioot! Volslagen onzin! Hij had helemaal geen ellende moeten dragen. Martha was de liefste vrouw van de wereld.*

Ongemerkt was hij opgestaan en hij liep nu heen en weer door de kamer.

Financieel gezien hadden ze het ook niet slecht. Ze spaarden zelfs nog wat. Het hielp niet. Steeds kwam de gedachte dat hij de enveloppen ‘echt’ verdiende boven drijven.

Hij voelde een stekende hoofdpijn opkomen. Pijnstillers waren er genoeg in huis. Die stomme vrouw van hem zeurde immers altijd over allerlei pijntjes. Opnieuw probeerde hij de negatieve gedachten weg te drukken. Waar kwam deze onzin nou toch opeens allemaal vandaan? Hij weet het voorlopig maar aan een beetje stress.

Was dat het probleem? Was hij gestrest door het griepje of de werkdruk? “Welke werkdruk?” hoorde hij zichzelf vragen. Jezus, nu liep hij ook al hardop tegen zichzelf te praten.

“Idioot, stop daarmee.” Ook dat zei hij hardop, alleen drong het deze keer niet tot hem door.

Voor de zoveelste keer was hij blij met het toilet in de badkamer met douche naast de slaapkamer. Op eigen kosten hadden ze dat toilet laten plaatsen na toestemming van de huisbaas. Alleen was de reden van zijn blijdschap deze keer niet dat hij niet de trap af en op moest. Nee. Deze keer wilde hij gewoon Martha niet onder ogen komen.

Bij het fonteintje merkte hij dat hij het bundeltje nog steeds in zijn hand had. De hoofdpijn zakte wat terwijl hij naar het bundeltje keek.

Hij draaide zich om en deed de deur op de knip. Iets wat ze geen van beiden ooit deden. Alleen als er visite was en ze gebruikten het toilet beneden. Ondanks die gedachte liet hij de deur op de knip. Hij maakte snel gebruik van het toilet. Hij waste zijn handen en na ze extra goed te hebben afgedroogd maakte hij zenuwachtig het touwtje om het bundeltje los en legde de enveloppen één voor één op het lage handdoekenkastje naast de wastafel. Het pennenetui stak hij in de zak van zijn pyjamajas.

Ze waren prachtig! Liefdevol, bijna teder, liet hij zijn vingers over het papier glijden. Voorzichtig raakte hij de postzegels aan. Hij streelde de enveloppen met iets wat op liefde leek.

Bijna nieuw! Hij corrigeerde zichzelf ogenblikkelijk. *Niet bijna. Gewoon splinternieuw. Geen krasje of kreukje. Zelfs niet waar het touwtje de enveloppen toch stevig bij elkaar had gehouden.*

Voor hij ze neerlegde draaide hij elke envelop voorzichtig om en om en bekeek ze opnieuw. Het thema was uiteraard nog even vreemd, hij had het nog nooit gezien of er van gehoord. En dan die thematekst: 'Overlijden van.....' Vooral de stippeltjes intrigeerden hem weer. *Overlijden van...? Van wie? Moest je dat zelf invullen?* Hij had nog nooit van een dergelijke actie gehoord.

Stel nou, hij liet zijn gedachten even met het idee spelen, je vult op de stippellijntjes de naam in van een overledene. Dan zet je het adres van de nabestaanden erop en verstuurd het. Die hebben dan een bijzonder aandenken.

Hij woog de gedachte. *Of ze schrikken zich te pletter.* Hij schoot in de lach en had ook gelijk weer spijt van zijn morbide humor.

"Ben je in de badkamer?"

Geschrokken liet hij de envelop uit zijn hand vallen. Hij probeerde hem te vangen, maar het enige resultaat was dat hij met zijn hand tegen de rand van het kastje stootte. Een paar enveloppen vielen over de rand en verspreidden zich op de tegelvloer van de badkamer.

"Lieverd?"

"Verdomme, laat me toch eens met rust!"

Het bleef even stil. Toen hoorde hij iets wat op een snik leek en voetstappen die zich zacht verwijderden. *Jezus, wat was er met hem aan de hand. Hij was nog nooit zo tegen haar tekeer gegaan.*

Hij veegde wat zweet van zijn voorhoofd en liet zich op zijn knieën zakken om de enveloppen op te rapen. Één ervan was onder het wastafelkastje geschoven. Een hoekje was nog zichtbaar.

Voorzichtig trok hij het er onderuit en draaide de envelop om. Hij voelde een ijskoude rilling door zich heen gaan, op de stippellijn stond opeens iets geschreven. Het leek of de letters vager werden. Er stond een naam. “Martha van Ravensberg.” Maar terwijl hij de naam hardop las verdwenen de letters. Er waren nu alleen nog maar de stippeltjes. *De meisjesnaam van zijn vrouw. Had hij die werkelijk gezien.* Hij voelde een vreemde druk op zijn borst en hij haalde diep adem. *Hij moest het zich verbeeld hebben. De stippeltjes stonden gewoon waar ze steeds hadden gestaan.*

Hij probeerde tot rust te komen. Langzaam zakte de druk op zijn borst weg. Alleen een vaag gevoel van onrust bleef achter. Hij pakte het stapeltje losse enveloppen in zijn hand en wilde de badkamer uitlopen, maar hij was vergeten dat de knip op de deur zat en hij stootte met zijn knie tegen de deurpost. Hij kon nog net een nieuwe vloek inhouden. Terug in de slaapkamer zag hij Martha op de rand van het bed zitten. Het was duidelijk dat ze gehuild had. Haar ogen en wangen waren nog vochtig. Ze keek ongelukkig naar hem op. Zich ongemakkelijk voelend liet hij zich naast haar op het bed zakken.

“Sorry. Ik weet niet wat me overkomt,” hij slikte een paar keer, “ik denk dat ik een beetje gestrest ben en dan die stomme griep...” Hij liet het laatste woord wegsterven.

Ze keek naar hem en zei: “Geeft niet lieverd, misschien moet je deze week lekker thuisblijven?” Haar zin eindigde in een soort hoopvolle vraag.

Hij knikte. “Misschien wel een goed idee.”

“Wat is dat?”

Hij begreep eerst niet wat ze bedoelde, maar toen merkte hij de enveloppen in zijn hand weer op. "Bemoei je er niet mee, daar heb jij niets mee te maken!" Viel hij uit. Hij schrok van zijn eigen stem en met de grootste moeite wist hij de opnieuw opkomende woedeaanval te onderdrukken.

"Gewoon wat oude eerstedagenveloppen die ik mee mocht nemen." Hij begreep niet waarom hij loog. "Ze zijn waardeloos en worden meestal weggegooid. Misschien zit er iets bij."

Ze ging er niet verder op door. Ze wist sowieso weinig of niets van zijn hobby en over zijn werk werd thuis eigenlijk nooit echt gesproken. Soms vertelde hij weleens een anekdote, maar daar bleef het dan ook bij.

Hij legde zijn arm om haar heen en haar hoofd zakte op zijn schouder. Hij streelde zachtjes achter in haar nek en ze kroop dicht tegen hem aan. Hij legde de enveloppen op de rand achter het bed en zijn lippen vonden de hare en plotseling lagen ze naakt op het dekbed. De seks was beter dan het in lange tijd geweest was. Heftig, maar toch ook heel teder en liefdevol.

Ze wisten het niet, maar het was de laatste keer dat ze op deze manier bij elkaar waren.